

ΟΙ ΟΜΗΡΟΙ ΤΟΥ 'ΜΑΚΕΔΟΝΙΣΜΟΥ'

Εις μνήμην Νικολάου Βουργουντζή

Χθες Πέμπτη συναντήθηκαν επίσημα στην Αθήνα οι υπουργοί Εξωτερικών Ελλάδος-ΠΓΔΜ και, μετά μακρές συνομιλίες, προέβησαν σε δηλώσεις. Επακολουθούν σχόλια, αναλύσεις, εκτιμήσεις κ.λ.π. Εγκαίρως την προηγούμενη Δευτέρα το άρθρο *Πυκνοί οι αιωνοί του Μακεδονικού* συνόψισε και τεκμηρίωσε όσα πραγματικά συμβαίνουν στις σχέσεις Αθηνών-Σκοπίων. Ενημερώνει. Δεν υπαγορεύει πολιτική. Συνεπώς, ενόσω δεν έχουν μεταβληθεί οι σταθερές του Μακεδονικού Ζητήματος, την χθεσινή εξέλιξη στις σχέσεις Αθηνών-Σκοπίων έχει ήδη αποτιμήσει το σημερινό άρθρο πριν χρόνια! Ο αναγνώστης θα κρίνει αν μοιάζει εξωφρενικό να έρχεται από το παρελθόν η εκτίμηση του παρόντος και του μέλλοντος.

Σήμερα, λοιπόν, αναδημοσιεύονται αυτούσια αποσπάσματα της μονογραφίας μου *Τα Σκόπια και οι Άλλοι*¹ που η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών διένειμε δωρεάν το 2013 και τηρεί ανηρτημένη στην ιστοσελίδα της <http://www.ems.gr/nees-ekdoseis/045-skopia-kai-oi-alloi.html>. Δημοσιεύθηκαν τότε τα εξής:

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, βρίσκεται μπροστά μας η δυνατότητα συμβιβασμού για μια βιώσιμη λύση αποδεκτή από τις δυο χώρες, που δεν θα βλάψει εις το διηνεκές τα πραγματικά και μακροπρόθεσμα συμφέροντα των δύο Κρατών και δεν θα ταπεινώσει κανένα, έτσι ώστε καμία πλευρά να μην επιδιώκει την «ρεβάνς» εις βάρος της άλλης αλλά να εργάζεται αντιθέτως για την στερέωση και την διεύρυνση του συμβιβασμού. Δεν είναι εύκολος αλλά ούτε αδύνατος.

Κατά την τελευταία δεκαετία του 20ού αιώνα η Ελλάδα, εν μέσω μοναδικών ιστορικών ευκαιριών, ήταν σε θέση και έπρεπε να προσφέρει στους χειμαζομένους γείτονές της ισότιμη, αμοιβαίως επωφελή και ολόπλευρη συνεργασία. Για να το πράξει όμως αυτό, έπρεπε να απελευθερώσει τις παραγωγικές της δυνάμεις, να εκσυγχρονισθεί, να αξιοποιήσει την άφθονη ευρωπαϊκή χρηματοδότηση και να καταργήσει το πελατειακό πολιτικό και οικονομικό σύστημά της.

Παρά την επιθετικότητά του το υπό διαμόρφωση Κράτος των Σκοπίων είναι ένα σημαντικό μέρος του ευρύτερου ζητήματος. Λόγω της κεντρικής γεωστρατηγικής θέσεώς του, της επισφαλεστάτης πολυεθνικής του συνθέσεως, των κατεστημένων αλυτρωτικών ψυχώσεων του στον σλαβικό πληθυσμό του και του ολοκληρωτικού καθεστώτος του, αποτελεί τόσο κράτος-βόμβα όσο και ευάγωγο πiónι στη βαλκανική σκακιέρα που μπορεί να χρησιμοποιήσουν τρίτες Δυνάμεις σαν άξονα στροφής στο ευρύτερο στρατηγικό θέατρο των επιχειρήσεων.

Επί πλέον για την Ελλάδα έχει πάντοτε κεφαλαιώδη σημασία ότι το νεαρό Κράτος ελέγχει τις στρατηγικές κοιλάδες των ποταμών Αξιού, Εριγώνος και -ιπαστί-Στρυμόνος. Υπενθυμίζεται ότι κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, την 6^η Απριλίου 1941 η ισχυρή τεθωρακισμένη Στρατιά της Βέρμαχτ υπό τον στρατάρχη φον Λίστ εφόρμησε από την Βουλγαρία αλλά απέτυχε να διασπάσει τα Μακεδονικά Οχυρά. Ωστόσο, η σύμμαχός μας Γιουγκοσλαβία υπέκυψε αμαχητί στην περιοχή των Σκοπίων που τότε ονομάζονταν απλώς Βαρντάρσκα Μπανοβίνα (επαρχία του Αξιού) όπου οι Γερμανοί εισήλθαν από τη Βουλγαρία και ξεχύθηκαν προς στην ελληνική Μακεδονία από τις κοιλάδες του Αξιού προς Θεσσαλονίκη-Όλυμπο και του

---

¹ Ν.Ι. Μέρτζος, *Τα Σκόπια και οι Άλλοι*, ΕΜΣ, Θεσσαλονίκη 2013, σσ. 35-36, 78, 10-11, 40 .

Εριγώνος στον άξονα Φλωρίνης-Θεσσαλίας-Ηπείρου. Όταν οι Βούλγαροι εισήλθαν στη Βαρντάσκα και την προσάρτησαν στη Βουλγαρία, έγιναν δεκτοί ως αδελφοί απελευθερωτές από τον πληθυσμό της, που τότε δεν είχε πληροφορηθεί ακόμη με άνωθεν διαταγή ότι ήταν... «μακεδονικό έθνος»!

Το μεγάλο πρόβλημα του Κράτους των Σκοπίων δεν είναι το όνομά του. Το πρόβλημά του είναι το καθεστώς του και ο «Μακεδονισμός» του που εκτρέφουν τον ορατό κίνδυνο να διαμελισθεί. Είναι, λοιπόν, άμεση και ζωτικής σημασίας η ανάγκη του να οργανωθεί σε ένα, έστω υποτυπώδες, πολυεθνικό δημοκρατικό Κράτος. Κάποτε θα συνειδητοποιήσουν ότι η Φυγή προς το Παρελθόν αφανίζει το Μέλλον. Μακάρι να μη είναι πολύ αργά.

Κράτος με το όνομα Μακεδονία ουδέποτε υπήρξε τους τελευταίους 22 αιώνες αφ' ότου το 163 π.Χ. οι Ρωμαίοι κατέλυσαν το αρχαίο ελληνικό Βασίλειο των Μακεδόνων. Από τότε η λέξη Μακεδονία παρέμεινε όρος γεωγραφικός ή διοικητικός και ο χώρος της μεταβλήθηκε πολλές φορές. Ο Στράβων (63 π.Χ-23 μ.Χ.) αναφέρει στα Γεωγραφικά του ότι η Μακεδονία απλώνονταν δυτικά έως την Ήπειρο και το Ιόνιο Πέλαγος. Τον 10^ο αιώνα μ.Χ. η Μακεδονία απλώνονταν αντίθετα έως και την Θράκη όπου είχαν γεννηθεί και γι' αυτό ονομάζονταν Μακεδόνες οι Αυτοκράτορες Βασίλειος Α' ο Μακεδών και Βασίλειος Β' ο Μακεδών ο Βουλγαροκτόνος. Πολλά φύλα αλλοφύλων είχαν εγκατασταθεί εντωμεταξύ και επί δυο χιλιάδες συνεχή χρόνια υπό τρεις αλληλοδιάδοχες πολυεθνικές Αυτοκρατορίες (Ρωμαϊκή, Βυζαντινή και Οθωμανική), οπότε Μακεδόνες ονομάζονταν όλοι οι διάφοροι κάτοικοι της Μακεδονίας που αυτοπροσδιορίζονταν, όμως, όλοι με την εθνότητά τους: Έλληνας Μακεδόνας, Βούλγαρος Μακεδόνας, Σέρβος, Τούρκος, Αλβανός, Εβραίος κ.α. ώστε να μη συγχέονται μεταξύ τους. Οι Έλληνες διεξήγαγαν τον Μακεδονικό Αγώνα επί πέντε χρόνια με το Ελληνο-Μακεδονικό Κομιτάτο.

Ο Χρόνος πάγωσε στα Σκόπια. Αλλά οι ωροδείκτες προχωρούν στο Μεγάλο Ρολόι της Ιστορίας και δείχνουν ότι, με τον αναχρονιστικό «Μακεδονισμό» του, το σλαβικό καθεστώς των Σκοπίων:

1. Δεν έχει και αποκλείεται να αποκτήσει τα μέσα για να επιτύχει τους σκοπούς του.
2. Στρέφεται εναντίον των άλλων εθνικών ομάδων του που εγγίζουν το 40% του πληθυσμού του.
3. Κινείται απροκάλυπτα εναντίον όλων των γειτονικών Κρατών Ελλάδος, Βουλγαρίας και Αλβανίας που αμύνονται και μοιραία αντιδρούν δυναμικά.
4. Απαγορεύει στον Λαό του να οργανωθεί σε ένα σύγχρονο πολυεθνικό, δημοκρατικό Κράτος.
5. Προκειμένου να επιβληθεί στο εσωτερικό του, παραμένει ολοκληρωτικό σλαβικό καθεστώς.

Το κρατικό ιδεολόγημά του αντιφάσκει προς την πραγματική κατάσταση του Κράτους των Σκοπίων, προς την σύνθεση και την εθνική ταυτότητα των 800.000 τουλάχιστον άλλων πολιτών του, προς τις θεμελιώδεις αρχές των Ηνωμένων Εθνών και της Ευρωπαϊκής Ενώσεως και προς όσα «ιερά δόγματα» επικαλείται το ίδιο.

Αυτή η μεγαλομανής ουτοπία κατέστησε ομήρους τους πολίτες του και αποτελεί ωρολογιακή βόμβα στα θεμέλιά του. Μάταια, όμως, το προειδοποιούν οι ξένοι.

Αμυνόμενα απέναντι στην Μητέρα Βουλγαρία, τα Σκόπια επιχειρούν να απεγκλωβισθούν από το κοινό παρελθόν, τον πολιτισμό, την γλώσσα κ.α. των Σλαβομακεδόνων με τους Βουλγάρους. Αυτό το βαθύτερο νόημα έχει ο φρενήρης «εξαρχαϊσμός» που προσπαθεί να πείσει την αφελή πελατεία του ότι οι Σλάβοι του, μετά 1.300 χρόνια «έγιναν» απόγονοι του Μεγάλου Αλεξάνδρου αλλά ο Αλέξανδρος, ο Φίλιππος και γενικά οι αρχαίοι Μακεδόνες «δεν ήσαν Έλληνες». Είναι μια απελπισμένη φυγή προς τα εμπρός -με τη διαφορά ότι πραγματοποιείται προς τα πίσω!

Στην πραγματικότητα, παρά τον εξάλλο μισελληνισμό του, ο «εξαρχαϊσμός» οδηγεί εξ αποτελέσματος μεσοπρόθεσμα σε ώσμωση των Σλαβομακεδόνων με τους Έλληνες Μακεδόνες στην κοινή, υποτίθεται, κληρονομιά του Μεγάλου Αλεξάνδρου! Διότι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι «δεν ήσαν Έλληνες», τον ελληνικό πολιτισμό οι αρχαίοι Μακεδόνες καλλιέργησαν και διέδωσαν στην Οικουμένη του Αλεξάνδρου. Ελληνικές είναι οι νέες μετώπες των Μουσείων στα Σκόπια και ελληνικές όσες αρχαίες επιγραφές εκθέτουν. [*«Οι δύο Λαοί είμαστε εξαδέλφια»*, δήλωσε την περασμένη Κυριακή 13/12/2015 ο υπουργός Εξωτερικών της Π.Γ.Δ.Μ.]

Πιστεύουμε ότι τις αληθινές πτυχές του Μακεδονικού Ζητήματος μπορεί να αποκαταστήσει και τις επικίνδυνες για όλους ανεύθυνες προεκτάσεις του στην εποχή μας να αποτρέψει ή τουλάχιστον να αποφορτίσει ένας νηφάλιος, πολυμερής, ελεύθερος και έγκυρος επιστημονικός διάλογος μεταξύ όλων γειτόνων πρωταγωνιστών του μακριά από τις κομματικές σκοπιμότητες.

N. I. Μέρτζος